

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714217121
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5714217121.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcu: Z. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, XXX XX O. H., O. republika, zastúpeného splnomocneným zástupcom: Mgr. Miroslav Vilím, advokát so sídlom H. X, XXX XX L., proti žalovaným: 1/ H. L., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXX, 2/ A.. K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXX, obaja zastúpení splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Zboja, advokát s.r.o., so sídlom Kuzmányho č. 4, 036 01 Martin, IČO: 55 732 453, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a vzájomnej žalobe o zrušenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/339/2014-645 zo dňa 07. júla 2021 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 5C/339/2014-668 zo dňa 20. septembra 2021, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku I. mení tak, že žalobu žalobcu zamieťa.

Žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku II. potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania zo vzájomného návrhu.

Vo výroku IV. rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom mení tak, že Slovenská republika má voči žalobcovi nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 % a voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 5C/339/2014-645 zo dňa 07.07.2021 rozhodol, tak že určuje, že výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom Martin, katastrálnym odborom k. ú. Y., a to pozemku parcela registra C parc. č. 142/1 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoria a humno ako stavba bez súpisného čísla, postavená na časti pozemku parc. č. 142/1 je žalobca Z. R., nar. XX.XX.XXXX (výrok I.). Vzájomná žaloba žalovaných o zrušenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, zapísaným na liste vlastníctva č. XXX k. ú. Y. sa zamieťa (výrok II.). Zároveň rozhodol, že žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.). Dopĺňacím rozsudkom č. k. 5C/339/2014-668 zo dňa 20.09.2021 súd rozhodol, že priznáva Slovenskej republike voči žalovaným v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania, ktoré boli na znalecké dokazovanie hradené zo štátnych prostriedkov.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca dňa 29.12.2014 podal žalobu, v ktorej žiadal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctve (ďalej len „LV“) č. XXX katastrálne územie ďalej len „k. ú.“ Y., a to parcely registra C č. 421/1 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoria a humno ako stavba bez súpisného čísla, postavená na časti pozemku parc. č. 142/1 o výmere

132 m². Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný 1/ (aj žalovaný 2/ - pozn. odvolacieho súdu) sú spoločne zapísaní na LV č. XXX k. ú. Y. ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností pozemok parcela registra C parc. č. 142/1 o výmere 132 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a humno ako stavba bez súpisného čísla, postavené na pozemku parc. č. 142/1 o výmere 132 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria. Žalobca je zapísaný ako spoluvlastník v podiele 1-ice, žalovaná 1/ a žalovaný 2/ každý v podiele 1-iny. Podľa žalobcu humno ako stavba bez súpisného čísla je v skutočnosti postavené na časti pozemku parcela registra C parc. č. 139 a súčasne na časti pozemku parcela registra C parc. č. 142/1 k. ú. Y.. Žalovaným 1/ a 2/ nesvedčí vlastnícke právo k časti humna, postavenému na parc. č. 132/1 (správne č. 142/1 - pozn. odvolacieho súdu) ani vlastnícke právo k pozemku parc. č. 142/1, ktoré nie je zastavané časťou humna. Žalovaní 1/ a 2/ vo vzťahu k humnu sú spoločnými spoluvlastníkmi tej časti humna, ktorá je postavená na pozemku parc. č. 139, zapísanom na LV č. XXX k. ú. Y.. Žalobca tvrdil, že uvedenému stavu zodpovedá aj skutočnosť, že až do dňa 18.12.2013 on fyzicky a v dobrej viere užíval titulom svojho výlučného vlastníckeho práva celý pozemok parc. č. 142/1 ako aj celú časť humna, postaveného na pozemku parc. č. 142/1. Ním užívaná časť humna pritom bola od časti užíwanej žalovanými 1/ a 2/ oddelená priečkou, ktorú títo bez akéhokoľvek jeho súhlasu odstránili v r. 2014. Počnúc dňom 18.12.2013 osobitnou zmluvou žalobca umožnil bezplatné užívanie celého pozemku parc. č. 142/1 ako aj celej časti humna, postaveného na pozemku parc. č. 142/1 Y. F. a manželke K., o čom žalovaných informoval listom zo dňa 04.03.2014. Žalobca tvrdil, že pozemok parc. č. 142/1 a humno na ňom postavené boli v spoluvlastníctve H. E. a O. E., a to na základe rozdeľovacej zmluvy spísanej formou notárskej zápisnice N 69/82 a NZ 81/82 zo dňa 24.03.1982, ktorá bola registrovaná Štátnym notárstvom pod RI 173/82 v Martine dňa 02.06.1982. Z okolností uzavretia rozdeľovacej zmluvy ako aj následného skutočného užívania nehnuteľností je zrejmé, že predmetom rozdeľovacej zmluvy bolo celé humno, v skutočnosti postavené na pozemku parc. č. 142/1 a na pozemku parc. č. 139, nie teda len na pozemku parc. č. 142/1. Keďže spoluvlastníkmi humna a to každý v 1-ici sa stali O. E. a H. E., títo účastníci rozdeľovacej zmluvy sa ďalej dohodli na užívaní humna. O. E. užívala časť humna, postavenú reálne na pozemku parc. č. 139 a H. E. užíval časť humna, postavenú na pozemku parc. č. 142/1. Približne v strede humna bola postavená priečka, ktorá vymedzovala hranice parc. č. 139 a pozemku parc. č. 142/1 a tým oddeľovala jednotlivé časti humna výlučne užívané O. E. a H. E.. Žalobca ďalej tvrdil, že z uvedeného vyplýva, že pozemok parc. č. 142/1 a humno na ňom postavené boli v spoluvlastníctve H. a O. E.. Dňa 14.07.1982 bola uzavretá medzi O. E. a H. E. ako predávajúcimi a rodičmi žalobcu Z. R. a H. R. ako kupujúcimi kúpna zmluva, spísaná formou notárskej zápisnice N 222/82, NZ 429/82. Predmetom prevodu podľa uvedenej kúpnej zmluvy boli popri pozemku parc. č. 143 o výmere 463 m² a pozemku parc. č. 142/2 o výmere 42 m², prevádzaných v celosti aj ideálna polovica humna a touto nehnuteľnosťou zastavaná plocha pozemku parc. č. 142/1. S ohľadom na skutočný stav nadobúdaných nehnuteľností a spôsob jeho užívania, keď časť humna, postavená na pozemku parc. č. 139 výlučne užívala O. E. a časť humna, postavenú na parc. č. 142/1 výlučne užíval H. E. bolo zrejmé, že účastníci mali v úmysle previesť kúpnu zmluvu na rodičov žalobcu 1-icu humna a touto 1-icou humna zastavanú časť pozemku parc. č. 142/1. Nakoľko O. E. minimálne od uzavretia rozdeľovacej zmluvy nikdy neužívala ani len časť pozemku parc. č. 142/1 bolo zrejmé, že ani nemala záujem ponechať si vlastnícke právo k pozemku parc. č. 142/1, na ktorom sa nachádzala časť humna, výlučne užívaná H. E.. Rodičia žalobcu počnúc dňom 14.07.1982 reálne a v dobrej viere užívali pozemok 142/1 a v dobrej viere, že tento pozemok im výlučne vlastnícky patrí a rovnako v dobrej viere výlučne užívali tú časť humna, postavenú na pozemku parc. č. 142/1, kedy v dobrej viere vychádzali z toho, že táto časť humna zodpovedá ich spoluvlastníckemu podielu k humnu (vrátane tej časti humna, postavenej na pozemku parc. č. 139, nadobudnutému na základe predmetnej kúpnej zmluvy). Spolu so spornými nehnuteľnosťami, t. j. pozemkom parc. č. 142/1 a humnom na ňom postaveným žalobca spolu so svojimi rodičmi užíval aj rodinný dom súpisné č. XXX a pozemok parc. č. 141 a ďalšie nehnuteľnosti na uvedenom pozemku - maštaľ, nádvorná komora, dreváreň a studňa. Pozemky parc. č. 141, 143, 142/1 a 142/2 boli pritom od pozemkov parc. č. 139 a 144/1 oddelené oplotením a ich oprávneným užívateľom boli výlučne rodičia žalobcu a následne žalobca. Medzi O. E., rodičmi žalobcu a následne medzi stranami sporu v tomto konaní neboli až do konca r. 2013 žiadne spory o rozsah vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe osvedčenia o dedičstve D 128/00, Dnot 73/00 zo dňa 28.02.2000. Žalovaná 2/ (správne žalovaná 1/ - pozn. odvolacieho súdu) mala spoluvlastnícke právo k pozemku parc. č. 142/1 v podiele 1-ice nadobudnúť na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.06.2001. Zo skutočností uvedených žalobcom s poukazom na výpisy z LV č. XXX, XXX a XXX žalobca tvrdil, že predávajúci z kúpnej zmluvy zo dňa 14.06.2001 neboli vlastníkmi sporných nehnuteľností, teda ani nemohli účinne previesť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam na žalovanú 1/. Na základe časti neplatnej kúpnej zmluvy

došlo aj k chybnému zápisu spoluvlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej 1/. Dňa 13.02.2006 bola uzavretá darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený správou katastra dňa 14.03.2006 pod V 414/2006 s tým, že bol povolený prevod vlastníckeho práva v prospech žalovaného 2/. Žalobca uviedol, že ak by súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že listiny a obsah zápisov v príslušných listoch vlastníctva nie je dostatočný pre určenie jeho výlučného vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam mal za to, že mu svedčí výlučné vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam titulom vydržania s poukazom na ustanovenie § 134 ods. 1, 3, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“). Poukázal na skutočnosť, že sporné nehnuteľnosti, a to pozemok parc. č. 142/1 a humno na ňom postavené užívali žalobca a jeho rodičia ako právni predchodcovia nepretržite už od r. 1982. Nadobúdacím titulom svedčiacim o oprávnenosti držby bola kúpna zmluva zo dňa 14.07.1982. S ohľadom na zákonom požadovanú dĺžku trvania vydržacej doby v rozsahu desať rokov bolo potrebné konštatovať, že k vydržaniu vlastníckeho práva došlo najneskôr k 01.03.1993. K sporom o obsahu vlastníckeho práva medzi stranami sporu došlo až v dôsledku uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 13.11.2013, predmetom ktorej bol predaj sporných nehnuteľností Y. F. s manželkou. Voči povoleniu vkladu vlastníckeho práva podali žalovaní námietky a následne došlo k prerušeniu a zastaveniu správneho konania, vedeného pod V 4650/2013. Počnúc mesiacom decembrom 2013 žalovaní vo vzťahu k žalobcovi bezdôvodne začali tvrdiť, že predmetom vlastníckeho práva zapísaného na LV č. XXX nie je celá budova humna (t. j. vrátane tej časti, postavenej na pozemku parc. č. 139, ktorú žalobca považoval za časť pozemku parc. č. 142/1), ale len tá časť humna, postavená na pozemku parc. č. 142/1. Takéto tvrdenia však podľa neho nemajú oporu v skutkovom a právnom stave bez ohľadu na nesprávny zápis na LV č. XXX.

1.2 Podľa žalovaných 1/ a 2/ pozemok parc. č. 142/1 o výmere 132 m² je v podielovom spoluvlastníctve tak žalobcu ako aj ich a tak isto humno na ňom postavené v rovnakých ideálnych spoluvlastníckych podieloch, čo je zapísané na LV č. XXX. Tvrdili, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom v 1-ici vo vzťahu len k 1-ici humna, teda je spoluvlastníkom 1-iny humna a 3-iny humna patria do podielového spoluvlastníctva im, pričom žalobca tvrdil, že je podielovým spoluvlastníkom k 1-ici humna vo vzťahu k celému humnu ako takému (v katastri nehnuteľností humno bolo zapísané len na parc. č. 142/1). V priebehu konania žalovaní podali vzájomnú žalobu, ktorou žiadali, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX k. ú. Y., a to k humnu bez súpisného čísla, postaveného na časti parc. č. 142/1 a k pozemku parc. č. registra C 142/1 o výmere 132 m², novovytvorený pozemok vymeraný rozdeľovacím geometrickým plánom a časť humna ako samostatnú stavbu susediacu s humnom žalovaných prikázať do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných, zostávajúcu časť pozemku, vymeranú rozdeľovacím geometrickým plánom ako ďalší novovytvorený pozemok a druhá časť humna ako samostatná stavba, postavená na tomto novovytvorenom pozemku má byť prikázaná do výlučného vlastníctva žalobcu. Nezastavaná časť pozemku v meračskom operáte KN označená ako dvor má byť prikázaná v ideálnej 1-ici do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných a v ideálnej 1-ici do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných a v ideálnej 1-ici žalobcovi. Súčasne zriadiť na pozemku parc. č. 142/2 - záhrada o výmere 50 m², zapísaná na LV č. XXX k. ú. Y. vecné bremeno, ktorého obsahom je právo prechodu pre žalovaných vlastníkov nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX k. ú. Y. ako oprávnených z vecného bremena k novovytvorenému nezastavanému pozemku označenému ako nádvorie, oddelenému z pôvodnej parc. č. 142/1, doposiaľ zapísané na LV č. XXX a povinnosť pre povinného z vecného bremena vlastníka takto zaťaženeho pozemku toto právo oprávnených strieť.

1.3 Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia citoval ust. § 134 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1 a § 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Následne konštatoval, že v konaní sa žalobca podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k. ú. Y., a to pozemku parcela reg. C č. 142/1 o výmere 132 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, a humna ako stavby bez súpisného čísla postavenej na tomto pozemku. Žalobu odôvodnil tým, že je na LV zapísaný spoločne so žalovanými 1/ a 2/ ako podielový spoluvlastník v podiele 1-ice a žalovaní 1/ a 2/ každý v podiele 1-iny. Žalobca tvrdil v priebehu konania, že on do 18.12.2013 fyzicky a v dobrej viere užíval celý pozemok parc. č. 142/1 a celú časť humna postavenú na pozemku parc. č. 142/1, žalovanými užívaná časť humna bola od jeho časti oddelená priečkou, ktorú žalovaní odstránili v r. 2014. Vychádzajúc z predložených listinných dokladov bola posúdená notárska zápisnica N 69/82, NZ 81/82 zo dňa 24.03.1982 registrovaná Štátnym notárstvom v Martine pod RI 173/82 zo dňa 02.06.1982. Formou notárskej zápisnice bola spísaná a uzavretá rozdeľovacia zmluva medzi O. E., Y. B., rod. E., E. E., E. M., rod. E., O. E. ako následnou dedičkou po H. E. a H. E. s tým, že medzi uvedenými došlo k zrušeniu spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX, k. ú. Y., parc. č. 141, 139, 140, 142/1 a 143. Nehnuteľnosti boli rozdelené tak, že od právnej účinnosti registrácie zmluvy ich výlučne

vlastnili podľa uzavretej rozdeľovacej zmluvy. Parcela č. 142/1 bola rozdelená medzi H. E. a O. E., rod. E., každému v ideálnej 1-ici. Predmetom zrušenia a rozdelenia spoluvlastníctva bola parcela č. 142/1 a na nej účastníkmi H. E. a O. E. postavené humno. Dňa 14.07.1982 bola uzavretá kúpna zmluva medzi O. E. a H. E. a rodičmi žalobcu Z. R. a H. R., na základe ktorej došlo k prevodu nehnuteľností, a to pozemku parc. č. 143 o výmere 463 m², parcely č. 142/2 o výmere 42 m² a ideálnej 1-ice humna, nehnuteľnosťou zastavanej plochy parcely č. 142/1 o výmere 181 m². Vychádzajúc z rozdeľovacej zmluvy O. E. a H. E. nadobudli spoluvlastnícke právo k parcele č. 142/1 a na nej postavenému humnu tak, že každý z nich bol spoluvlastníkom v jednej 1-ici. Následne obidvaja previedli ideálnu polovicu humna a parcely č. 142/1 na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.07.1982 na rodičov žalobcu. Po smrti matky žalobcu, H. R., na základe osvedčenia o dedičstve D 128/00, Dnot 73/00 zo dňa 28.02.2000 nadobudol k predmetným nehnuteľnostiam vlastnícke právo žalobca. Podľa predloženej kúpnej zmluvy zo dňa 04.06.2001 žalovaná 1/ nadobudla od predávajúcich 1-icu nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, teda 1-icu humna postaveného na parcele č. 142/1 a parcely č. 142/1. Darovacou zmluvou zo dňa 13.02.2006 žalovaná 1/ previedla na žalovaného 2/ 1-inu takto nadobudnutých nehnuteľností.

1.4 Podľa súdu v spore boli rozdielne tvrdenia strán sporu pokiaľ išlo o spoluvlastníctvo k humnu. Žalobca tvrdil, že je podielovým spoluvlastníkom v 1-ici vo vzťahu k celému humnu, žalovaní tvrdili, že žalobca je spoluvlastníkom len 1-iny humna a 3-iny patria do ich podielového spoluvlastníctva.

1.5 Nespornou skutočnosťou bolo, že v katastri nehnuteľností bolo humno zapísané na parcele č. 142/1. V priebehu konania sa strany sporu stotožnili s tým, že časť humna je zapísaná aj na parcele č. 139 (v katastri takto ale neuvedené). Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie a znalcovi uložil znaleckú úlohu, aby zameral stavbu humna a určil a zakreslil na akej parcele, resp. parcelách, je humno postavené a vyznačil ideálnu 1-icu humna. Znalec vo svojom znaleckom posudku uviedol, že na LV č. XXX je humno špecifikované ako stavba postavená na parcele C KN č. 142/1, tzn. že podľa znenia zápisu na LV sa jedná len o časť celého jestvujúceho humna. Uviedol tiež, že celý jestvujúci objekt stavby humna bez ohľadu na evidenciu v katastri a na LV stojí na dvoch parcelách. Jedna časť humna je na parcele C KN 142/1 a táto časť je evidovaná na LV č. XXX, druhá časť humna stojí na parcele C KN 139, ale táto časť nie je zapísaná na LV. V prílohe P5 znaleckého posudku znalec vyznačil rozdeľovaciu hranicu celého objektu humna na dve rovnaké polovice s tým, že rozdeľovaciu hranicu tvorí pôvodná drevená priečka vnútri humna. Uvedená skutočnosť vyplynula aj z posudku, ktorý žalovaní predložili do spisu (č. I. 633 spisu), kde je konštatované, že pokiaľ ide o humno, ide konštrukčne o jeden ucelený objekt vo vnútri rozdelený drevenou priečkou na dve časti, na parcele KN 142/1 a 139. Humno bolo postavené ako jeden objekt, má celistvú strechu a v nezmenenej podobe bolo užívané, pričom bolo zapísané len na parcele č. 142/1, avšak tento zápis nezodpovedá reálnemu stavu, nakoľko časť humna sa nachádzala aj na parcele č. 139, pričom humno aj v zmysle znaleckého posudku bolo rozdeľované pôvodnou drevenou priečkou na dve 1-ice, resp. časti. Humno, ktoré sa nachádzalo na parcele č. 139 bolo o výmere 75 m² a parcele č. 142/1 o výmere 74 m².

1.6 Podľa názoru súdu žalobca preukázal, že právni predchodcovia na základe rozdeľovacej zmluvy a kúpnej zmluvy nadobudli humno a užívali ho tak, že bolo rozdelené drevenou priečkou, ktorej existenciu potvrdil aj znalec v znaleckom posudku. Humno teda bolo reálne užívané tak, že 1-icu humna užívali právni predchodcovia žalobcu a žalobca a druhá časť humna, ktorá bola zapísaná na parcele č. 142/1, ale reálne na parcele č. 139 (vo vlastníctve žalovaných) užívali právni predchodcovia žalovaných a žalovaní. Spôsob užívania humna do r. 2013 žalovanými spochybňovaný nebol. Žiadnym spôsobom súdu nebol preukázaný opak tohto tvrdenia žalobcu. Až po tomto období začali vznikať spory, resp. potom, keď žalobca svoje pozemky chcel predať, vrátane humna. Reálny stav, ktorý bol zistený znalcom vo vzťahu k existencii humna a jeho zápisu v katastri nehnuteľností bol ten, že humno nebolo zapísané reálne tak, ako sa nachádzalo, ale na parcele č. 142/1 a druhá časť na parcele č. 139 zapísaná nebola. Nesporne z rozdeľovacej zmluvy zo dňa 24.03.1982 O. E. a H. E. nadobudli parcelu č. 142/1, každý v ideálnej 1-ici a rovnako humno, ktoré bolo na nej postavené. Toto následne odpredali rodičom žalobcu s tým, že odpredávali im 1-icu humna. Uvedenému záveru potom nezodpovedá kúpna zmluva zo dňa 15.06.2001, kedy S. H., Z. E. a J. E. odpredávali 1-icu humna žalovaným. V priebehu konania žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by humno v časti na parcele č. 139 netvorilo súvisiaci celok s humnom, ktoré bolo zapísané len na parcele č. 142/1. Nebolo preukázané, že by túto časť humna postavil niekto iný a nadobudol niekto iný ako O. E. a H. E.. Základným právnym úkonom bola rozdeľovacia zmluva zo dňa 24.03.1982, kedy títo dvaja nadobudli vlastnícke právo k parcele č. 142/1 a k humnu postavenom na nej. Zo žiadnych listinných dôkazov nebolo preukázané to, že by humno malo reálne dve oddelené časti, práve naopak, išlo o stavbu, ktorá tvorila jeden celok a podľa dostupných listinných dôkazov toto humno reálne užívali právni predchodcovia strán sporu s tým, že v 1-ici bolo humno rozdelené drevenou priečkou, ktorá následne bola žalovanými odstránená.

1.7 Pokiaľ ide o posúdenie, či žalobca sa domáha spôsobilého predmetu vlastníckeho práva, teda určenia vlastníctva k časti postaveného humna, v priebehu konania došlo k zápisu 1-ice humna na žalovaných ako stavby bez súpisného čísla, a to na parcele č. 139/4. Humno bolo zapísané na LV č. XXXX ako hospodárska budova na parcele č. 139/4, na LV č. XXX je parcela 139/4 o výmere 74 m² ako zastavaná plocha a nádvorie. Pokiaľ teda časť humna (navonok celistvej stavby) bola spôsobilá zápisu do katastra nehnuteľností ako humno na parcele č. 139/4, pričom výmera tejto parcely bola 74 m², čo zodpovedá takmer znaleckému posudku pri určení výmer na parcelách, na ktorých bolo humno umiestnené. Bolo nesporné, že aj druhá časť humna bola spôsobilá byť predmetom konania a následne zápisu do katastra nehnuteľností.

1.8 Súd dospel k záveru, že pri zápise do katastra nehnuteľností došlo k nesprávnemu zápisu pri prevode humna v tom zmysle, že humno bolo zapísané len na parcele č. 142/1 a reálne sa nachádzalo aj na parcele č. 139, ktorá je vo vlastníctva žalovaných, resp. ich právnych predchodcov. Humno takto užívané právnymi predchodcami bolo užívané v podstate v 1-ici z každej zo strán, pričom právni predchodcovia žalobcu, teda jeho rodičia, ktorí nadobudli nehnuteľnosť od O. E. a H. E. kúpnu zmluvou zo dňa 14.07.1982 humno takýmto spôsobom užívali. Pretože v konaní nebolo preukázané, že by niekto ich užívacie právo spochybňoval, narušoval, bolo nesporné, že aj pri nesprávnom zápise v katastri nehnuteľností užívanú nehnuteľnosť, a to 1-icu humna zapísanú na parcele č. 142/1 vydržali. Žalobca sa preto môže oprávnenne domáhať ako právny nástupca po svojich rodičoch vlastníckeho práva k časti humna, ktorá je postavená na parcele č. 142/1. Rodičia žalobcu teda užívali tú časť humna, ktorá bola na parcele č. 142/1 oddelená drevenu priečkou s tým, že túto časť humna nadobudli od H. E. a O. E.. Vyhodnotiac predložené listinné dôkazy vo vzťahu k vyjadreniam strán sporu, súd posúdil žalobu žalobcu dôvodnou a určil jeho vlastnícke právo tak, ako je vo výrokovej časti rozsudku s tým, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním, ktoré bolo v konaní preukázané a boli splnené zákonné predpoklady pre takéto určenie vlastníckeho práva.

1.9 O žalobe žalovaných, ktorí žiadali o zrušenie podielového spoluvlastníctva v zmysle nimi podanej vzájomnej žaloby, súd rozhodol tak, že túto zamietol, pretože vyhovel žalobe žalobcu a vzájomná žaloba potom nebola dôvodná.

1.10 O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. 255 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C. s. p.“ a súd priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

1.11 Vzhľadom na to, že súd vo vydanom rozsudku nerozhodol o časti predmetu konania, tento rozsudok doplnil, a to dopĺňacím rozsudkom v zmysle ust. § 225 ods. 1 a 2 C. s. p. Keďže Slovenskej republike v tomto konaní vznikli trovy v súvislosti s nariadeným znaleckým dokazovaním, resp. znaleckým posudkom vypracovaným v tomto konaní, ktoré boli hradené zo štátnych prostriedkov, priznal súd Slovenskej republike voči žalovaným 1/ a 2/ ako neúspešnej strane tohto konania nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie zo dňa 27.08.2021 žalovaní 1/ a 2/ prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolávajúci sa na dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C. s. p.

2.1 V prvom rade uviedli, že žalobou podanou na súde dňa 29.12.2014 sa žalobca domáhal určenia svojho výlučného vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, vedenom na Okresnom súde Martin, katastrálny odbor, kat. úz. Y., a to pozemku parcela registra C parc. č. 142/1 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvorie a humna ako stavby zapísanej na LV bez súpisného čísla, a to z titulu vydržania. Oni sa s tvrdeniami žalobcu nestotožnili, jeho nárok popreli, pričom z listín tak, ako boli tieto vykonané v rámci konania nevyplýva žiadna skutočnosť, na základe ktorej by sa žalobca resp. jeho právni predchodcovia mohli domnievať, že sú vlastníkmi sporných nehnuteľností v celosti, a teda byť dobromyseľnými držiteľmi. Iba samotné užívanie nehnuteľností nemohlo byť podkladom pre vydržanie. Rovnako tak žalovaní poukázali na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/73/2018-559 zo dňa 31.03.2020, ktorým bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, podľa ktorého má odôvodnenie rozhodnutia odrážať obsah vykonaného dokazovania, pričom súd je povinný ho riadne vyhodnotiť a následne z neho vyvodiť príslušné právne závery. V napadnutom rozsudku nie je podľa nich zrozumiteľne špecifikované, akú právnu normu súd aplikoval a aké skutkové zistenia a dôkazy odôvodňujú aplikáciu tejto normy. Opätovne tak len prevzal nepodloženú argumentáciu žalobcu a nevysporiadal sa s ich procesnou obranou. Predmetné rozhodnutie je poznačené jednostranným vyhodnotením argumentácie žalobcu.

2.2 Podľa žalovaných súd spornú a v konaní kľúčovú listinu spísanú formou notárskej zápisnice N 222/82, NZ 249/82 zo dňa 14.07.1982 nesprávne a v rozpore s jej skutočným textom vyhodnotil.

Predmetnou zmluvou bolo medzi účastníkmi v jej článku III. ustálené, že predmetom prevodu okrem ďalšieho sú: „... v celosti a ideálna 1-ica humna a touto nehnuteľ. zastav. plochy EN parc. č. 142/1.“ Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že predmetom prevodu bola ideálna 1-ica humna postavená na parc. č. 142/1 a 1-ica parc. č. 142/1 ako takej. Takto bol realizovaný aj zápis v evidencii nehnuteľností na základe registrácie zmluvy Štátnym notárstvom v Martine dňom 02.06.1982 a skutočne prejavenej vôle účastníkov zmluvy. Zápis nebol nikým spochybnený a predávajúci ako právni nástupcovia účastníkov zmluvy dňa 15.06.2001 previedli podielové spoluvlastníctvo resp. spoluvlastnícky podiel 1-ice k predmetu sporu na žalovaných.

2.3 Ďalej mali žalovaní za to, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zjavné, na základe akých právnych skutočností a dôkazov má byť žalobca výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, a to humna postaveného na parc. č. 142/1 ako aj samotnej parc. č. 142/1. Autoritatívna zmena súdu ohľadne zápisu vlastníctva z r. 1982 je neoprávneným zásahom súdu bez ohľadu na to mu prislúchajúcich kompetencií. Pokiaľ súd odôvodňuje vlastníctvo z titulu vydržania, potom tvrdili, že neboli naplnené predpoklady dané zákonom, a to najmä pokiaľ ide o dobromyseľnosť žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov. Vzhľadom na znenie zmluvy a evidenciu nehnuteľností absentuje titul, na základe ktorého by spornú nehnuteľnosť mohol žalobca vydržať a byť tak dobromyseľný. Dobromyseľnosť je spochybnená okrem evidencie aj samotným Osvedčením o dedičstve žalobcu D 128/00, Dnot 73/00 zo dňa 28.02.2000, kde dedičstvo predstavuje práve podiel 1-ice k sporným nehnuteľnostiam.

2.4 Podľa žalovaných 1/ a 2/ sa súd tiež dostatočne nevysporiadal s ich skutkovými tvrdeniami, a to najmä pokiaľ ide o vyjadrenie zo dňa 15.06.2021 a v rozpore so skutkovými zisteniami a vykonaným dokazovaním prijal záver v bode 34. napadnutého rozhodnutia a to, že nebolo preukázané, že by spornú časť humna postavil niekto iný ako O. E. a H. E.. Uvedené sa nezakladá na pravde. Zo znaleckého posudku č. 31/2001 nimi predloženého vyplýva kde je opísané humno postavené na parc. č. 139 a 142/1 a je zjavné, že uvedená stavba bola postavená ako jeden celok tak, že pokiaľ ide o časť postavenú na parc. č. 142/1 ako aj časť postavenú na parc. č. 139 k tomu došlo okolo r. 1900, pričom O. E. sa narodila XX.XX.XXXX a H. E. XX.XX.XXXX. Pokiaľ bola v roku 1942 realizovaná oprava stavby, túto opravu musel realizovať H. E. ako 4-ročný. S uvedeným tvrdením sa súd vôbec nevysporiadal a preto je v tejto podstatnej časti napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné.

2.5 Rovnako sa súd nevysporiadal s ich tvrdeniami, podľa ktorých bolo ozrejmené počínanie si účastníkov rozdeľovacej zmluvy N 69/82, kedy si O. E. ponechala spoluvlastnícky podiel 1-ice k parcele č. 142/1 a k humnu na nej postavenom, aby tak humno postavené na parcele 142/1 a príslušný pozemok, nemohli byť predmetom prevodu tretím osobám bez jej súhlasu ako podielového spoluvlastníka. Rovnako tak aj následný prevod na základe uvádzanej kúpnej zmluvy N 222/82 bol realizovaný k predmetu sporu v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1-ice za účelom ponechania si rozhodovania o prípadnom ďalšom vlastníkovi daných nehnuteľností pri prevode susediacich nehnuteľností. Súd v danom smere jednoznačne a účelovo vykladal vykonané dokazovanie negatívnymi vymedzeniami, podľa ktorých nemal byť preukázaný opak ich tvrdenia. V prvom rade bolo úlohou žalobcu uniesť dôkazné bremeno a pokiaľ oni rozporujú jeho tvrdenia skutkovými tvrdeniami bol žalobca povinný svoje tvrdenie preukázať dôkazmi a nie naopak ako sa to snaží uvádzať súd v bode 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

2.6 Žalovaní považovali za potrebné doplniť, že na základe rozdeľovacej zmluvy N 69/82 došlo k rozdeleniu nehnuteľností v tam uvedenom rozsahu, na základe ktorej vlastníckmi parc. č. 142/1 sa stali O. E. v podiele 1-ice a H. E. v podiele 1-ice, z dôvodu aby H. E. nemohol predať humno a parc. č. 142/1 bez súhlasu O. E.. Z uvedeného dôvodu parc. č. 142/1 a humno ostali v podielovom spoluvlastníctve O. E. a H. E., pričom O. E. ostala vlastníkom 1-ice parc. č. 139. Následný predaj kúpnu zmluvou N 222/82 bol realizovaný tak, že táto parc. č. 142/1 a humno postavené na tejto parcele boli prevádzané výlučne v rozsahu 1-ice na právnych predchodcov žalobcu z rovnakého dôvodu, prečo si O. E. ponechala vlastníctvo 1-ice parc. č. 142/1 a humna na nej postaveného, teda aby tak mala rodina E. zachovaný podiel v predmetnej časti humna a parcele, ktorá je ním zastavaná. Uvedené skutkové tvrdenia neboli zo strany žalobcu vyvrátené vykonaným dokazovaním a súd sa dostatočne jasne a zrozumiteľne a najmä zákonne s týmito a tvrdeniami opaku žalovanou stranou zákonne nevysporiadal.

2.7 Podľa žalovaných neobstojí preto úvaha súdu opísaná v bode 35. napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého malo dôjsť k nesprávnemu zápisu do katastra nehnuteľností pri prevode humna. Uvedené nevyplýva zo žiadneho dôkazu vykonaného v priebehu pojednávania. V dôsledku vyššie uvedených skutočností je potom zjavné aj konštatovanie, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Úvahy súdu, vyhodnotenie dôkazov a právne zhodnotenie stavu veci považovali preto za nesprávne.

2.8 Z vykonaného dokazovania a zo znaleckého posudku č. 5/2016 bolo totiž zrejmé, že humno je postavené na parc. č. KNC 139 v časti a na parc. č. 142/1 v časti. Časť stavby označená ako humno bez súpisného čísla postavená na parc. č. 142/1 bola predmetom prevodu podľa zmluvy N 222/82 v 1-ici rovnako ako aj podiel k celej parcele č. 142/1. Podľa tejto zmluvy sa prevod vôbec netýkal parc. č. 139, a teda ani časti stavby - humna nachádzajúcej sa na tejto parcele. Žalovaní sú aj podľa výpisu z katastra nehnuteľností podieloví spoluvlastníci parc. č. 142/1 a humna postaveného na parc. č. 142/1, pričom zápis do katastra bol vykonaný na základe riadnych a platných zmlúv, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a ktoré boli aj riadne zaregistrované. Oni boli pri nadobúdaní vlastníctva od predchádzajúcich vlastníkov uzrozmene s tým, že nadobúdajú aj 1-icu humna postaveného na parc. č. 142/1 a 1-icu tejto parcely parc. č. 142/1, za čo aj zaplatili, a že humno postavené na parc. č. 139 bolo užívané ich právnymi predchodcami v celom rozsahu a humno postavené na parc. č. 142/1 v 1-ici tak, ako to je znázornené v grafickej prílohe č. 2 znaleckého posudku po časť predelenú bodmi C a D. Uvedenú skutočnosť podporuje aj fakt, že hranica parcely KNC č. 139 s parc. KNC č. 143 približne kopíruje aj znalcom uvažované rozdelenie humna postaveného na parc. KNC č. 142/1, a to všetko smerom k parc. KNC č. 142/2. Humno bez súpisného čísla postavené na parc. č. 142/1 bolo predmetom prevodu ako samostatný subjekt. Humno postavené na parc. č. 139, v minulosti neevidované na katastri nehnuteľností je predmetom samostatného právneho a skutkového uvažovania. Z uvedeného vychádzajú aj pri hodnotení realizovaných zmlúv. Prevádzal sa teda podľa názoru súdu spoluvlastnícky podiel alebo samostatná vec ako predmet, ktorý je spôsobilý byť predmetom prevodu. Aj v tomto je uvažovanie súdu nejednoznačné, keď na jednom mieste píše o 1-ici ako spoluvlastníckom podiele a na druhom mieste o 1-ici ako samostatnom predmete spôsobilom byť predmetom prevodu a prechodu.

2.9 V dôsledku vyššie uvedených skutočností a právnych vymedzení mali žalovaní 1/ a 2/ za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne a nezákonné. Žalobca nemohol predmetné nehnuteľnosti vydržať tak, ako to uvádza súd. Tento nepredložil žiadny právne relevantný dôkaz minimálne o dobromyseľnosti jeho držby k celej parc. č. 142/1 a k celému humnu postavenému na parc. č. 142/1. Predmetné nehnuteľnosti užíval výhradne ako podielový spoluvlastník, k čomu bol aj oprávnený. H. E. a O. E. nepreviedli celé vlastníctvo k parc. č. 142/1 a k humnu postavenému na parc. č. 142/1 na rodičov žalobcu, nakoľko uvedené bolo v zjavnom rozpore s predmetnou zmluvou zo dňa 14.07.1982 ako aj so samotným zápisom vlastníctva. Podľa nich žalobca neunesol dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach.

2.10 Žalovaní 1/ a 2/ navrhli, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým žalobu žalobcu zamietne a vyhovie ich podanému protinávrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Súčasne žiadali zaviazat' žalobcu k náhrade účelne vynaložených trov konania.

3. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 01.10.2021 navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v súlade s ust. § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3.1 On v konaní tvrdil a bez najmenších pochybností preukázal, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom v Martine, katastrálnym odborom pre katastrálne územie Y. ako pozemok, parcela registra C evidovaná na katastrálnej mape, parcelné číslo 142/1 o výmere 132 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a humno ako stavba bez súpisného čísla postavená na časti pozemku parcelné číslo 142/1. Podľa žalobcu žalovaní nielenže nepreukázali svoje skutkové tvrdenia, ale ani nepredložili také dôkazy, ktoré by relevantne spochybnili jeho tvrdenia. S ohľadom na doterajšie obsiahle jeho písomné vyjadrenia ako aj prednes jeho právneho zástupcu na pojednávaní zo dňa 02.06.2021, ktorý považoval za rozhodujúci, poukázal na to, že počas celého konania konzistentne tvrdil a listinnými dôkazmi preukázal skutočnosť rozhodujúcu pre úspech v konaní. Poukázal teda opakovane na skutočnosť, že skutkové tvrdenia žalovaných sú v priamom rozpore s listinnými dôkazmi predloženými v tomto konaní a v častiach dokonca postrádajú vnútornú logiku. Žalovaní si uzurpujú právo vykladať obsah Kúpnej zmluvy N 222/82, NZ 249/82, ktorá bola Štátnym notárstvom v Martine registrovaná vo februári 1983 pod č. R I 417/82 (hoci jej účastníkmi neboli), avšak nepochybne vedome opomínajú zásadný obsah rozdeľovacej zmluvy spísanej vo forme Notárskej zápisnice N 69/82, NZ 81/82 zo dňa 24.03.1982 registrovanej Štátnym notárstvom pod č. RI 173/82 v Martine dňa 02.06.1982 a tiež skutočný stav užívania nehnuteľností, ktoré boli predmetom prevodu na základe rozdeľovacej a následnej kúpnej zmluvy uzatváranéj v prospech jeho právnych predchodcov - jeho rodičov. Z vyššie uvedenej rozdeľovacej zmluvy bolo zrejmé, že právní predchodcovia žalovaných nikdy nemohli nadobudnúť vlastnícke právo k humnu postavenému na parcele č. 142/1 a ani k pozemku parc. č. 142/1. Pre úplnosť žalobca zároveň uviedol, že žalovaní v konaní nepredložili žiadny právny titul, na základe ktorého by mohli od účastníkov rozdeľovacej zmluvy nadobudnúť humno postavené na parcele č. 139 (teraz 139/4) a dokonca na pojednávaní dňa 02.06.2021 uviedli, že ani nevedia, kto

humno na pozemku parc. č. 139 postavil. Uvedené skutočnosti sú pritom rozhodujúce aj pre posúdenie vlastníckeho práva k humnu postavenému na parcele č. 142/1. V ďalšom žalobca uviedol, že poukazuje na jeho doterajšie písomné vyjadrenia ako aj obsah ústnych prednesov na pojednávaniach.

4. Žalovaní 1/ a 2/ prostredníctvom splnomocneného zástupcu v replike zo dňa 22.10.2021 uviedli, že aj naďalej zotrvávajú na skutočnostiach uvedených v podanom odvolaní a majú za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Opätovne zdôraznili, že z vykonaných listinných dôkazov nevyplýva žiadna skutočnosť, na základe ktorej by sa žalobca resp. jeho právni predchodcovia mohli domnievať, že sú vlastníkami sporných nehnuteľností v celosti, t.j. v 1/1-ine, a teda aj dobromyseľnými držiteľmi. Iba samotné užívanie nehnuteľností nemôže byť podkladom pre vydržanie. V danom ohľade bol ich postoj v rámci celého konania nemenný a konzistentný. Podľa nich súd opätovne len prevzal nepodloženú argumentáciu žalobcu a nevysporiadal sa s ich procesnou obranou. Predmetné rozhodnutie je poznačené jednostranným vyhodnotením argumentácie žalobcu. Kľúčová listina spísaná formou notárskej zápisnice N 222/82, NZ 249/82 zo dňa 14.07.1982, bola nesprávne a v rozpore s jej skutočným textom vyhodnotená, nakoľko predmetom prevodu bola 1-ica humna postaveného na parc. č. 142/1 a 1-ica parc. č. 142/1 ako takej. Žalovaným doposiaľ nie je jasné, na základe akých právnych skutočností a dôkazov má byť žalobca výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, a to humna postaveného na parc. č. 142/1 ako aj samotnej parc. č. 142/1. Autoritatívna zmena súdu ohľadne zápisu vlastníctva z r. 1982 je neoprávneným zásahom súdu na to mu prislúchajúcich kompetencií. Pre vydržanie neboli naplnené predpoklady dané zákonom, a to najmä pokiaľ ide o dobromyseľnosť žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov. Vzhľadom na znenie zmluvy a evidenciu nehnuteľností absentuje titul, na základe ktorého by spornú nehnuteľnosť mohol žalobca vydržať a byť tak dobromyseľný. Dobromyseľnosť je spochybnená okrem evidencie aj samotným Osvedčením o dedičstve žalobcu D 128/00, Dnot 73/00 zo dňa 28.02.2000, kde dedičstvo predstavuje práve podiel 1-ice k sporným nehnuteľnostiam. Zo znaleckého posudku č. 5/2016 je zrejmé, že humno je postavené na parc. č. KNC 139 v časti a na parc. č. 142/1 v časti. Časť stavby označená ako humno bez súpisného čísla postavená na parc. č. 142/1 bola predmetom prevodu podľa zmluvy N 222/82 v 1-ici rovnako ako aj podiel k celej parcele č. 142/1. Podľa tejto zmluvy sa prevod vôbec netýkal parc. č. 139, a teda ani časti stavby - humna nachádzajúcej sa na tejto parcele. Žalovaní sú aj podľa výpisu z katastra nehnuteľností podieloví spoluvlastníci parc. č. 142/1 a humna postaveného na parc. č. 142/1, pričom zápis do katastra bol vykonaný na základe riadnych a platných zmlúv, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a ktoré boli aj riadne zaregistrované. Z vyššie uvedených skutočností potom vyplýva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Úvahy žalobcu považovali za nesprávne, nakoľko tento predmetné nehnuteľnosti užíval výhradne ako podielový spoluvlastník, k čomu je aj oprávnený.

5. Žalobca na repliku žalovaných 1/ a 2/ písomne nereagoval.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 C. s. p.) oprávneným subjektom - účastníkmi, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 C. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.), na pojednávaní podľa § 384 C. s. p. nariadil zopakovanie dokazovania oznámením obsahu listín podľa § 204 C. s. p. a rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku I. zmenil (§ 388 C. s. p.), vo výroku II. potvrdil (§ § 387 ods. 1 C. s. p.) a vo výroku IV. zmenil (§ 388 C. s. p.) z nasledovných dôvodov:

7. Žalobca podanou žalobou žiadal určiť, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k. ú. Y., a to parcely registra C č. 421/1 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoria a humno ako stavba bez súpisného čísla postavená na časti pozemku parc. č. 142/1 o výmere 132 m². Odvolával sa na predložené listiny, na základe ktorých sa považoval za výlučného vlastníka sporných nehnuteľností a podporne tvrdil, že sporné nehnuteľnosti vydržal.

8. Vzájomným návrhom žalovaní 1/ a 2/ navrhli, aby súd rozhodol tak, že v celom rozsahu zruší podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností na LV č. XXX k. ú. Y., obec Valča, vedenom OÚ Martin, katastrálny odbor, a to k humnu bez súpisného čísla postaveného na časti parcely č. KNC 142/1 a k pozemku parc. č. KNC 142/1 o výmere 132 m², druh pozemku:

zastavané plochy a nádvoría a tieto nehnuteľnosti sa rozdeľujú na samostatné veci takto: novovytvorený pozemok vymeraný rozdeľovacím geometrickým plánom a časť humna ako samostatná vec susediaca s humnom žalovaných sa prikazujú do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných manželov, a to žalovanej 1/ a žalovanému 2/. Zostávajúca časť pozemku vymeraná rozdeľovacím geometrickým plánom ako ďalší novovytvorený pozemok a druhá časť humna ako samostatná stavba postavená na tomto novovytvorenom pozemku sa prikazujú do výlučného vlastníctva žalobcu. Nezastavaná časť pozemku v meračskom operáte KN označená ako dvor sa prikazuje v ideálnej 1-ici do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných manželov 1/ a 2/ a v ideálnej 1-ici žalobcovi. Súčasne sa zriaďuje na pozemku parc. č. 142/1 záhrada o výmere 50 m² zapísanom na LV č. XXX k. ú. Y. vecné bremeno, ktorého obsahom je právo prechodu pre žalovaných vlastníkov nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k. ú. Y. ako oprávnených z vecného bremena, k novovytvorenému nezastavanému pozemku, označenému ako nádvorie, oddelenému z pôvodnej parcely č. 142/1 zastavané plochy a nádvoría o výmere 132 m², doposiaľ zapísanému na LV č. XXX a povinnosť pre povinného z vecného bremena - vlastníka takto zaťaženeho pozemku toto právo oprávnených trpieť.

9. Okresný súd rozsudkom v prvom poradí určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Martin, katastrálnym odborom k. ú. Y., a to pozemku parc. registra C parc. č. 142/1 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoría a humno ako stavba bez súpisného čísla, postavená na časti pozemku parc. č. 142/1 je žalobca. Vzájomnú žalobu žalovaných o zrušenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX v k. ú. Y. zamietol. Zároveň rozhodol, že žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %. Taktiež, že Slovenská republika má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu nákladov, spojených s vypracovaním znaleckého posudku, hradených zo štátnych prostriedkov. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

10. V dôsledku odvolania žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 6Co/73/2018-159 zo dňa 31.03.2020 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom bolo, že súd primárne na základe predložených listín a vykonaných zápisov vlastníckeho práva si neustálil, či humno - stavba bez popisného čísla nachádzajúca sa na pozemku parc. č. 142/1 je samostatnou vecou, spôsobilou byť predmetom prevodu (a teda následných prevodoch a prechodov vlastníckeho práva) alebo je len časťou veci (humna), reálne stojaceho na parc. č. 139 a parc. č. 142/1. Súčasne nevysvetlil, z akých dôvodov určil vlastnícke právo len k časti veci - humnu nachádzajúcemu sa na dvoch pozemkoch. Nebola tak odstránená nejasnosť, čo má byť vlastne predmetom určenia vlastníckeho práva.

11. S prihliadnutím k rozsahu odvolania žalovaných 1/ a 2/ bol predmetom prieskumu odvolacieho súdu rozsudok okresného súdu, ktorým súd určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom Martin, katastrálnym odborom k. ú. Y., a to pozemku parcela registra C parc. č. 142/1 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoría a humno ako stavba bez súpisného čísla, postavená na časti pozemku parc. č. 142/1 je žalobca (výrok I.). Vzájomnú žalobu žalovaných o zrušenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, zapísaným na liste vlastníctva č. XXX k. ú. Y. zamietol (výrok II.).

12. Podľa § 380 C. s. p. odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Žalovaní 1/ a 2/ v odvolaní namietali hlavne to, že z listín tak, ako boli tieto vykonané v rámci konania nevyplýva žiadna skutočnosť, na základe ktorej by sa žalobca, resp. jeho právni predchodcovia mohli domnievať, že sú vlastníkami sporných nehnuteľností v celosti. Pokiaľ súd odôvodňuje vlastníctvo z titulu vydržania, potom tvrdili, že neboli naplnené predpoklady dané zákonom a to najmä pokiaľ ide o dobromyseľnosť žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov. Dobromyseľnosť je spochybnená okrem evidencie aj samotným Osvedčením o dedičstve žalobcu D128/00, Dnot 73/00 zo dňa 28.02.2000, kde dedičstvo predstavuje práve podiel 1-ice k sporným nehnuteľnostiam. Iba samotné užívanie nehnuteľností nemohlo byť podkladom pre vydržanie. Pre vydržanie chýbala minimálne dobromyseľnosť. Vytýkali súdu, že prevzal nepodloženú argumentáciu žalobcu a nevysporiadal sa s ich procesnou obranou a preto v podstatnej časti je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. Úvahy súdu, vyhodnotenie dôkazov a právne zhodnotenie stavu veci považovali za nesprávne.

14. Podľa odôvodnenia rozhodnutia okresný súd konštatoval, že nesporne podľa rozdeľovacej zmluvy zo dňa 24.03.1982 O. E. a H. E. nadobudli parcelu KNC 142/1 každý v ideálnej 1-ici a rovnako humno, ktoré bolo na nej postavené. Toto následne odpredali rodičom žalobcu s tým, že odpredávali im 1-icu humna. V priebehu konania žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by humno v časti na parc. č. 139 tvorilo súvisiaci celok s humnom, ktoré bolo zapísané len na parcele KNC 142/1, čiže že by humno malo reálne dve oddelené časti, práve naopak, išlo o stavbu, ktorá tvorila jeden celok. Nebolo preukázané, že by túto časť humna postavil niekto iný a nadobudol niekto iný ako O. E. a H. E.. Pokiaľ teda časť humna (navonok celistvej stavby) bola spôsobilá zápisu do katastra nehnuteľností ako humno na parc. č. 139/4 (v priebehu konania došlo k zápisu polovice humna ako stavby bez súpisného čísla, a to na parc. č. 139/4, LV č. XXXX) na žalovaných bolo podľa súdu nesporné, že aj druhá časť humna je spôsobilá byť predmetom konania a následne zápisu do katastra nehnuteľností. Ďalej súd uviedol, že bolo nesporné, že rodičia žalobcu aj pri nesprávnom zápise v katastri nehnuteľností užívanú nehnuteľnosť a 1-icu humna zapísanú na parcele vydržali (v konaní nebolo preukázané, že niekto ich užívacie právo spochybňoval, narušoval). Žalobca sa preto mohol oprávnenne domáhať ako právny nástupca po svojich rodičoch vlastníckeho práva k časti humna, ktorá je postavená na parcele č. 142/1. Vyhodnotiac predložené listinné dôkazy vo vzťahu k vyjadreniam strán sporu, posúdil žalobu žalobcu dôvodnou a určil jeho vlastnícke právo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku s tým, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním, ktoré bolo v konaní preukázané a boli splnené zákonné predpoklady pre takéto určenie vlastníckeho práva.

15. Podľa odvolacieho súdu okresný súd správne posúdil, že humno nachádzajúce sa v prírode na parc. KNC č. 142/1 a parc. KNC č. 139/4 je jedna samostatná vec. Navyše dodáva, že nedošlo k jeho reálnemu rozdeleniu na dve stavby, lebo nebolo preukázané, že by boli zhotovené také stavebné úpravy, ktoré by zabezpečovali v plnej miere rozdelenie stavby na dve samostatné stavby ako na samostatné veci (neexistovali teda zvislé murované konštrukcie v mieste deliacej línie 1/2-ice). Bola tvrdená len dohoda o spoločnom užívaní humna a rozdelení priestoru drevenou priečkou. Časť humna nemôže byť preto samostatnou vecou, ale len súčasťou stavby humna ako celku. Pokiaľ stavba nie je reálne rozdelená, predmetom prevodu možno platne urobiť buď celú stavbu alebo jej ideálnu časť. Okresný súd preto nesprávne rozhodol o určení vlastníckeho práva žalobcu dožadujúceho sa vlastníckeho práva humna postaveného len na časti pozemku parc. č. 142/1. Krajský súd už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení uviedol, že: „Ani žalobca ani súd v konaní neodstránili nejasnosť, čo má byť vlastne predmetom určenia vlastníckeho práva, lebo ak vychádzali z premisy jedného humna, jednej veci na dvoch parcelách, tak žalobca nemohol žiadať o určenie výlučného vlastníctva k humnu na parc. č. 142/1. To by mohol za predpokladu, ak by tvrdil, že humno na parc. č. 142/1 je samostatná vec“. Podľa odvolacieho súdu bolo preukázané, že humno na parc. č. 142/1 nie je samostatná vec. Nebolo rozhodujúce, že časť humna na parcele KNC 139/4 je v katastri nehnuteľností zapísaná na žalovaných 1/ a 2/, ako hospodárska budova. Humno ako stavba bez súpisného čísla na KNC č. 142/1 a KNC č. 139/4 je podľa odvolacieho súdu v podielovom spoluvlastníctve žalobcu v ideálnej 1-ici a žalovanej 1/ v ideálnej 1-ine a žalovaného 2/ v ideálnej 1-ine. Odvolací súd preto nemohol vyhovieť žalobcovi, ktorý žiadal určiť, že je výlučným vlastníkom humna na časti parcely KNC č. 142/1, ktorú časť len takto užíval.

16. Aj ohľadom parcely KNC č. 142/1 sa žalobca domáhal určenia, že je jej výlučným vlastníkom (v katastri je vedený ako podielový spoluvlastník v ideálnej 1-ici na základe dedenia), a to odvolávajúc sa na predložené listiny a podporne na vydržanie.

17. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady: a/ nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b/ nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c/ spôsobilý predmet vydržania.

17.1 Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Rozlišujúcim znakom medzi držbou oprávnenou a neoprávnenou je teda dobromyseľnosť, resp. nedobromyseľnosť držiteľa, pričom otázku dobromyseľnosti je potrebné posudzovať „so zreteľom na všetky okolnosti“. Súdna prax je jednotná v tom, že posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť, ako vnútorný psychický stav, je potrebné objektivizovať s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k faktickému nakladaniu s vecou, resp. vykonávaniu práva pre seba. Z týchto okolností potom možno usúdiť, či držiteľ mohol alebo

nemohol rozpoznať, že mu vec alebo právo skutočne patrí. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva (právneho titulu), teda tzv. uchopenia sa držby. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám o sebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

17.2 V dobrej viere je teda držiteľ, ktorý sa domnieva, že mu držaná vec alebo vykonávané právo patrí, aj keď v skutočnosti tomu tak nie je. Držiteľ je teda ohľadom existencie svojho práva v omyle, ktorý sa môže vzťahovať k právnym skutočnostiam, k osobám alebo k právnej úprave. Základom oprávnenej držby je teda ospravedliteľný omyl. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci postupoval s obvyklou opatrnosťou, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu požadovať. O ospravedliteľný omyl naopak nejde vtedy, ak myliaca sa osoba z nedbanlivosti nevyužila možnosť overiť si skutočnosti rozhodujúce pre uskutočnenie právneho úkonu. Omyl vychádzajúci z nevedomosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ držby ujíma (právny omyl) ospravedliteľný nie je (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/49/2010).

18. Z obsahu spisu okresného súdu mal odvolací súd preukázanú notársku zápisnicu zo dňa 14.07.1982 N 222/82, NZ 249/82, z ktorej vyplýva, že O. E. a H. E. predávali rodičom žalobcu parcelu č. 142/1 zastavaná plocha o výmere 181 m², a to ideálnu 1-icu. Žalobca tvrdil, že predmetom kúpy jeho rodičov bola celá parcela KNC č. 412/1. Táto v takomto rozsahu bola rodičmi žalobcu od kúpy v r. 1982 užívaná. Predmetná parcela v 1-ici bola predmetom dedenia po matke žalobcu H. R. na základe osvedčenia o dedičstve D 128/00, Dnot 73/00 z 28.02.2000 a nadobudol ju žalobca, ktorá bola ním užívaná až do r. 2013 v celom rozsahu.

19. Oprávnená, a teda chránená držba je výlučne takým faktickým stavom, pri ktorom sú súčasne splnené oba pojmové znaky a to dobromyseľnosť držiteľa, že mu vec patrí, ktorá vychádza z presvedčenia držiteľa o tom, že mu vec patrí a z toho, že toto presvedčenie má oporu v skutkových okolnostiach, ktoré nasvedčujú tomu, že vec by mohla držiteľovi vlastnícky patriť.

20. Pri oprávnenej držbe treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec (právo) patrí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 211/2006).

21. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo/1085/2010 titulom (i keď putatívny), o ktorý sa opiera oprávnená držba, môže byť i rozhodnutie o vyporiadaní dedičstva, a to i v prípade, že poručiteľ v skutočnosti nebol vlastníkom veci, v prípade pozemku možno takto nadobudnúť oprávnenú držbu i vtedy, ak tento pozemok nebol predmetom dedičského konania, avšak susedí s pozemkom, ktorý držiteľ nadobudol v dedičskom konaní, a to za predpokladu, že dedič sa ujal jeho držby (resp. držby spoluvlastníckeho podielu) a pritom konal v ospravedliteľnom omyle, že ide o časť pozemku, ktorý zdedil.

22. V zásade platí, že existenciu vlastníctva k veci musí preukazovať ten, komu nesvedčí listinne preukázané vlastníctvo. V prvom rade zo znenia kúpnej zmluvy N 222/82, NZ 249/82 zo dňa 14.07.1982 uzavretej medzi predávajúcimi O. E. a H. E. a kupujúcim Z. R. a H. R. ako rodičmi žalobcu vyplýva, že „účastníci ustávajú, že predmetom prevodu podľa tejto kúpnej zmluvy sú ideálna 1-ica humna a touto nehnuteľ. zast. plochy EN parc. č. 142/1“. Teda len nehnuteľnosť zastavaná 1-icou humna. Zvyšok parc. KNC 142/1 tak nebol predmetom prevodu. Pokiaľ rodičia žalobcu užívali celú parc. č. 142/1 je potrebné uviesť, že v žalobe žalobcu neboli opísané také konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by mali nasvedčovať tomu z čoho bolo možné usudzovať, že parcela KNC 142/1 patrí rodičom žalobcu okrem tvrdenia o užívaní. Ani v priebehu konania uvedené skutočnosti neboli žalobcom uvádzané. Z poukazovania len na to, že O. E. neužívala zvyšnú parcelu KNC č. 142/1 nemožno bez ďalších tvrdení a dôkazov konštatovať, že nemala záujem ponechať si spoluvlastnícke právo k uvedenej parcele (na ktorej bola časť humna užívaná H. E.). Predmetom dedenia po matke žalobcu bola teda len 1-ica parcely KNC č. 142/1. Žalobca teda v dedičskom konaní nadobudol vedomosť, že predmetom dedenia bola len 1-ica parcely KNC č. 142/1. V konaní však tiež neuvádzal a nepredkladal prípadne dôkazy, že v uvedenom konaní namietal uvedený vlastnícky podiel poručiťky a teda akú opatrnosť v tomto smere vyvinul. V súvislosti s otázkou vydržania sporného pozemku žalobca teda konkrétne neuviedol žiadne predpoklady pre nadobudnutie

vlastníckeho práva vydržaním najmä pokiaľ ide o existenciu držby veci z toho hľadiska, či držiteľ s vecou nakladá ako so svojou a či je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí pričom uvedené skutočnosti boli hlavnou odvolacou námietkou žalovaných 1/ a 2/ v odvolaní. V súvislosti s podmienkami vydržania nemožno opomenúť tú právne významnú skutočnosť, podľa ktorej vydržať vlastnícke právo môže len oprávnený držiteľ, pričom samotná detencia k vydržaniu nepostačuje. Z týchto dôvodov tak odvolací súd, na rozdiel od okresného súdu, dospel k záveru, že žalobca ohľadom určenia výlučného vlastníckeho práva k parcele KNC č. 142/1 neunesol bremeno tvrdenia a dôkazu.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku I. zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol.

24. Pri rozhodovaní o trovách konania vo vzťahu k výroku I. vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalovaní 1/ a 2/, preto majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

25. Žalovaní 1/ a 2/ sa vzájomným návrhom domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k humnu postavenému na časti parcely KNC 142/1, ktorý okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol, nakoľko vyhovel žalobe žalobcu, v dôsledku čoho vzájomný návrh nebol dôvodný.

26. Vzájomný návrh v tejto časti ani odvolací súd nepovažoval za dôvodný napriek tomu, že žalobu žalobcu zamietol. Mal za to, že v konaní o zrušení spoluvlastníctva a vyporiadaní je jeho predmetom vždy celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva (pozri § 136 Občianskeho zákonníka) a vyriešenie všetkých právnych vzťahov spoluvlastníkov (alebo jedného z nich) k tejto veci. V danom prípade je vecou stavba - humno na parcele KNC č. 142/1 a KNC č. 139/4. Takže nebolo možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k humnu postavenému len na časti parcely KNC 142/1 ako sa dožadovali žalovaní 1/ a 2/ vzájomným návrhom.

27. Žalovaní 1/ a 2/ sa vzájomným návrhom domáhali aj zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k parcele KNC č. 142/1 o výmere 132 m².

28. V tomto smere odvolací súd uvádza, že Občiansky zákonník v ust. § 142 ods. 1 umožňuje, aby v prípade, keď sa spoluvlastníci nedohodnú na zrušení a vyporiadaní svojho podielového spoluvlastníctva, aby o tom rozhodol súd v sporovom civilnom súdnom konaní, a to niektorým z troch spôsobov uvedených v určenom poradí v tomto ustanovení (reálne rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich spoluvlastníckych podielov, prikázanie veci za primeranú náhradu jednému zo spoluvlastníkov, predajom veci a rozdelením výťažku). Vyporiadanie sa vykoná v súlade s platnými právnymi predpismi. Výnimočne, ak rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov nie je možné, Občiansky zákonník v ust. § 142 ods. 2 súdu z dôvodov osobitného zreteľa hodných umožňuje toto spoluvlastníctvo nezrušiť a nevyporiadať ho prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku. V takomto prípade súd môže návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zamietnuť s tým dôsledkom, že bude ďalej fakticky aj právne existovať ďalej. Zamietnuť návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka možno iba so zreteľom na skutočnosti, ktoré tu boli v čase rozhodovania súdu (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.09.1992 sp. zn. 2Cdo 78/92, R 4/1994).

29. Občiansky zákonník v § 142 ods. 2 nevysvetľuje, čo treba rozumieť dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Logicky musí ísť o skutočnosti takého významu a intenzity, že keby ich nebolo, súd by žalobe vyhovel.

30. Odvolací súd v danej veci tieto osobitné dôvody videl v tom, že časť parcely KNC 142/1 je zastavaná stavbou - humnom, a to asi v 1/2-ici, pričom humno je v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania, užívanie humna je rozdelené, avšak k zrušeniu a vyporiadaniu tejto stavby zatiaľ nedošlo. Pri parcele KNC 142/1 sa nachádza parcela KNC 142/2, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalobcu, takže bola pri posudzovaní dôležitá aj poloha parcely a využiteľnosť parcely. Tieto osobitné dôvody sú podľa odvolacieho súdu tak závažné, že nimi je daná opodstatnená výnimočnosť tohto rozhodnutia.

31. Z toho dôvodu rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku II. ako vecne správny potvrdil z iných dôvodov.

32. Pri rozhodovaní o trovách konania zo vzájomného návrhu (výrok II.) vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalobca, preto má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

33. Vo výroku IV. resp. v poradí štvrtom týkajúcom sa trov štátu, ktoré vznikli z titulu znaleckého dokazovania odvolací súd rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom s ohľadom na výsledok konania zmenil tak, že Slovenská republika má voči žalobcovi nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 % a voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 %. Dôvodom bolo, že neúspešné boli obe strany sporu vo vzťahu k svojmu návrhu.

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).